

Åttonde roten, tomt 37

Kvarteret Gamla Teatern

Tjugosjätte roten 1637–57

Sydöstra hörnet av Kronhusgatan

Fjortonde roten 1657–70

och Lilla Smedjegatan

Anders Eriksson båtekarl

1663–65. *Hustru Karin Gullberg*. Gifte sig till Gullbergsgården 4.11. Slutade som slusskrivare vid Lilla Edet. Död vid årsskiftet 1687–88 (begr. 1.2.1688).

Anders Svensson snickare

1669–70

Torsten besökare

1671–74, änkan 1675–81

GT 1670–77, änkan 1678–81 1 tomt

Torsten besökare, omtalad i bakugnslängderna 1671–74, efterlämnade en änka som från 1675–81 svarade för en tomt i Gustavi tomtöreslängder.

Möjligen var det den gården som 1696 hade övertagits av en

Björn Andersson järndragare.

Efter honom och hans hustru *Ingrid Mickelsdotter* företogs bouppteckning 12.2.1714. Deras hus och tomt på Kronhusgatan angavs vara värt 420 d smt. Mannens arvinge var bl.a. *järndragare Per Andersson (Svensson?)*. (Berg II:1–2, 72) För gården (huset värt 240 d smt, tomter 150, lösöret 50) svarade i 1715 års skattningslängd *Per uppsättare*. Denne *Per Swensson* bodde 1717 i gården tillsammans med sin *hustru Ingrid Andersdotter*, *artilleristen Aron Palmquist* med *hustru Karin* och *soldaten under adelsfanan Christopher Forssman* med *hustru Annika Månsdotter*.

1720 ägdes gården av

fältväbeln Nils Grönberg,

som 15.6.1723 pantsatte sin och sin svärfars gårdar på Kronhusgatan. Eventuellt är denne svärfar identisk med den *stadstimmerkarl Håkan Dahlgren*, som 1725 bodde hos ”demittrade” fältväbeln Nils Grönberg och i så fall troligen också med ägaren 1696–20 av åttonde roten nummer 38 *timmermannen Håkan Andersson*. Långgivare 1723 var *hustru Margareta Jönsdotter* och de 50 d smt lånade medlen var de pengar *rådman Häger* lämnat *Tore Olufsson* för Margareta Jönsdotters gård. 9.9.1728 uppbjöds huset av *borgaren i Alingsås Johan Lohman* för ett däri inestående arv, som tillfallit Lohmans myndling *skräddaregesällen Sven Eriksson* efter dess faster, nämligen 75 d kmt. I bouppteckningen 30.9.1732 efter Nils Grönberg värderades gården till 321 d 21 1/3 öre smt. Med förbigående av *sonen Jonas Grönberg* övertogs gården av änkan *Helena Borgstedt*, som gifte om sig med *järndragare Lars Holm* (var död aug 1743). Nils Grönberg måste ha avlidit

redan före 8.9.1729, ty då uppbjöds *Helena Grönbergs* hus av *änkan Brita Wennerström* för en fordran av 18 daler 26 öre smt (kännersrätten 11.3.1729). I bouppteckningen efter Nils Grönberg (Berg II:3–4, 456) sades gården vara belägen på Kronhusgatan mellan skräddare Sven Lindvall i öster och segelsömmare Anders Wennerberg i väster. Gården upptogs i bou till 321 d 21 1/3 öre smt.

Helena Borgstedt var syster till *tunnbindare Paul* och omyndige *Lars Borgstedt*. 4.2.1738 pantade Lars P. Holm till *rådman Abraham Bruhn* för en skuld på 45 d smt sin gård på Kronhusgatan.

Järndragare Lars Holms änkas hus och gård på Kronhusgatan såldes på auktion 12.8.1743 till gälds betalning för 226 d. till *segelsömmaren Anders Wennerberg*, som ägde gården väster härom och står skriven som ägare till denna i tomtöreslängden 1745.

1750 ägde segelsömmaren Anders Wennerberg här 2 ödetomter (8.37–38).

Den 6.8.1755 sålde Wennerberg, som var bördig från Vänersborg, för 300 d smt två obebyggda tomter på Kronhusgatan i hörnet intill tvärgatan som å östra sidan går förbi Kungl. Artillerityggården mellan klensmeden Hans Wirgmans halva bebyggda tomt i söder och skräddare Thore Bergius gård i öster. Längd åt tvärgatan 77', bredd åt Kronhusgatan 49', svenskt mått. Köpare var *uppsyningsmannen i Ostindiska Kompaniet Jonas Forsbeck*, som erhöll fasta 14.2.1756.

Forsbeck behöll inte tomterna länge utan redan i tomtöreslängden 1760 sägs det om dessa att de tillhörde *murmästaren Carl August Rex* ”den ena bebyggd, den andra intet”. Samma omdöme fälles 1765–70.

1775 hade tomterna övertagits av *murmästare Gottlieb Ehrenfrid Assman*, som erhållit burskap 10.6.1763. Han drunknade 15.7.1780 i Älvsborgs skärgård. Enligt bouppteckningen 24.8.1784 ägde han ett litet stenhus med två tomter bakom Kronhuset på Lilla Smedjegatan värderat till 1338 rdr specie (Berg II:1–2, 146). Fram t.o.m. 1800 ägdes båda de f.d. Wennerbergiska tomterna av Assmans änka *Ingeborg Andersdotter Norberg (el. Norin)*, som troligen tidigare hade varit gift med *underskulen Lars Andersson Ahlquist*. En dotter *Elisabet* (född 1757, död 1801) var gift med *rektorn och slottspastorn i Kungälv Emanuel Häger*, född 1750, död 1800. Ännu 1807 ägdes stenhuset och tomterna av murmästare Assmans änkas arvingar.